

Zpráva o činnosti za rok 2020

Centrum pro lidská práva a demokracii vzniklo v září 2009 jako nezávislá nezisková instituce zabývající se multidisciplinárním výzkumem lidských práv. Do konce roku 2011 působilo pod patronací Mezinárodního politologického ústavu Masarykovy univerzity, v květnu 2012 se Centrum pro lidská práva a demokracii, jak se do roku 2019 nazývalo, stalo občanským sdružením, které se následně na základě zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, stalo spolkem (IČO: 22610855). Na činnosti Centra se v průběhu roku 2020 podílelo 13 členů, 3 spolupracovníci a 28 stážistů (15 stážistů v období 1.1. – 31.10. a 13 stážistů v období 1.11. – 31.12.). Tato výroční zpráva byla zpracována za období 1. 1. 2020 až 31. 12. 2020.

Členové: Jan Lhotský, Monika Hanych, Nela Černota, Hubert Smekal, Nikola Klímová, Veronika Čáslavová, Tomáš Ladňák, Kamila Uvírová, Barbora Valíková, Jana Šulcová, Lucie Nechvátalová, Martin Pracný, Pavel Doubek

Spolupracovníci: Linda Janků, Michal Oščipovský, Douglas Radcliff

Zapsanými členy Centra jsou Jan Lhotský, Hubert Smekal, Linda Janků, Lucie Nechvátalová, Nela Černota a Monika Hanych.

Stážisté:

A) Stážisté za období 1.1.2020 – 31.10.2020: Jana Šikorská, Tereza Štátná, Petra Olivová, Zuzana Andreska, Jana Šulcová, Eva Kostolanská, Jakub Drahorád, Andrea Štátková, Tereza Ciupková, Šárka Zoulová, Pavel Doubek, Aneta Frodlová, Simona Úlehlová, Klára Košťálová, Michaela Stenzelová

B) Stážisté za období 1.11.2020 – 31.12.2020: Alžběta Dvořáková, Jakub Hedl, Tomáš Münzberger, Barbora Bromová, Martin Míšek, Eliška Hůlová, Aneta Navrátilová, Iva Turanová, Kristýna Zábojníková, Jana Koblasová, Daniela Petržilková, Tereza Kuklová, Nikola Sedláková

Publikační činnost

A) Publikace Centra

1) Bulletin lidských práv

Centrum vydává měsíčně *Bulletin lidských práv*, který přináší informace a krátké analýzy otázek spojených s lidskými právy a demokracií, a to ve čtyřech oblastech: Mezinárodní trestní spravedlnost, Evropský systém ochrany lidských práv, Mezinárodní politika, byznys a lidská práva, Česká republika a lidská práva.

V období od ledna 2020 do prosince 2020 bylo publikováno celkem 10 Bulletinů v češtině (čísla 1–10/2020).

2) V4 Human Rights Review

Centrum během roku 2020 vydávalo čtvrtletně *V4 Human Rights Review*, které přináší články od přispěvatelů z univerzitních či akademických lidskoprávních center ze čtyř zemí skupiny V4 (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko), shrnující a zhodnocující vývoj lidskoprávní situace v

zemích V4 za dané období. Projekt je podporován Mezinárodním visehradským fondem.

Instituce spolupracující na projektu (v angličtině):

- *Czech Republic: Czech Centre for Human Rights and Democracy*
- *Hungary: Eötvös Loránd University, Faculty of Social Sciences, Department of Human Rights and Politics*
- *Poland: Adam Mickiewicz University in Poznań, Faculty of Law and Administration*
- *Slovakia: Comenius University in Bratislava, UNESCO Chair for Human Rights and Education*

V období od ledna 2020 do prosince 2020 byly zveřejněny celkem čtyři publikace v angličtině (čísla 1–4/2020).

3) Czech Republic Human Rights Review

V roce 2020 vydalo Centrum jedno číslo publikace *Czech Republic Human Rights Review*, která prezentuje informace o vývoji lidských práv v ČR za rok 2019 v angličtině.

B) Publikace členů Centra

- **ANDRESKA, Zuzana.** Je péče práce? V ŠIMÁČKOVÁ, K. In ŠIMÁČKOVÁ, Kateřina, Barbara HAVELKOVÁ a Pavla ŠPONDROVÁ, ed. *Mužské právo: jsou právní pravidla neutrální?*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Právní monografie. ISBN 978-80-7598-761-7.
- HAVELKOVÁ, Barbara. **ANDRESKA, Zuzana.** #metoo v České republice aneb Obrana patriarchy proti neexistujícímu hnutí. In ŠIMÁČKOVÁ, Kateřina, Barbara HAVELKOVÁ a Pavla ŠPONDROVÁ, ed. *Mužské právo: jsou právní pravidla neutrální?*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Právní monografie. ISBN 978-80-7598-761-7.
- HAVELKOVÁ, Barbara. **ANDRESKA, Zuzana.** Much Backlash Against Nothing: #MeToo in Czechia. In OPPENHEIMER, David, NOEL, Amy. *The Global MeToo Movement. How social media propelled a historic movement and the law responded*. Full Court Press, 2020. ISBN 978-1-949884-39-5.
- **ČÁSLAVOVÁ, Veronika.** #WeAreNATO Annual Conference – Security Outlines. Security Outlines – studentský portál o bezpečnosti [online]. Dostupné z: <http://www.securityoutlines.cz/wearenato-annual-conference/>
- **DOUBEK, Pavel.** NPM Travel Book - a series of 14 articles on Czech National Preventive Mechanism, Covenants Watch Taiwan. Dostupné z: <https://en.covenantswatch.org.tw/category/column-npm-travelbook/>
- **DOUBEK, Pavel.** The National Preventive Mechanism: Experience from the Czech Republic, Proceedings of the 2020 Convention against Torture Conference, 2020 年禁止酷刑公約研討會實錄論文集 (December 2020).
- **DOUBEK, Pavel.** Building a National Human Rights Institution and a National Preventive Mechanism within the Control Yuan of Taiwan, research report (July 2020).
- **DOUBEK, Pavel.** Divadlo a Slušní lidé: zhodnocení mezí svobody projevu na pozadí divadelní inscenace „Naše násilí a vaše násilí“, *Právní Rozhledy* 1/2020
- **HANYCH, Monika.** PIVODA, Marek. Disinformation and Fake News in Current Jurisprudence of the Strasbourg Court: An Unsolved Problem. In Georgios Terzis, Dariusz Kloza, Elzbieta Kuzelewska, Daniel Trottier. *Disinformation and Digital Media as a Challenge for Democracy*. Cambridge: Intersentia, 2020. s. 247-268, 21 s. European Integration and Democracy Series. Vol. 6. ISBN 978-1-78068-975-3.
- **HANYCH, Monika.** **ANDRESKA, Zuzana.** Sexistická diskriminační reklama před Evropským soudem pro lidská práva. In Petra Havlíková, Jana Kvasnicová. *Sexistická reklama*. Brno: NESEHNUTÍ, 2020. ISBN 978-80-87217-65-8.
- ŠIPULOVÁ, Katarína. **HANYCH, Monika.** Ukradená intimita: sexuální obtěžování v online

prostoru. In Kateřina Šimáčková, Pavla Špondrová, Barbara Havelková. Mužské právo. Jsou právní pravidla neutrální? Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-761-7.

- **LHOTSKÝ, Jan.** Jurisdikce Mezinárodního trestního soudu nad zločinem agrese - krok k pokojnému řešení sporů? In Pavel Šturma, Zuzana Trávníčková. Pokojné řešení sporů v mezinárodním právu. Praha: ČSMP, 2020. s. 174-183. ISBN 978-80-87488-37-9.

- **LHOTSKÝ, Jan.** Human Rights Treaty Body Review 2020 – Introducing the Integrated Treaty Body System as a More Ambitious Alternative - Opinio Juris. Home - Opinio Juris [online]. Opinio Juris. Dostupné z: <https://opiniojuris.org/2020/05/15/human-rights-treaty-body-review-2020-introducing-the-integrated-treaty-body-system-as-a-more-ambitious-alternative/>

- **LHOTSKÝ, Jan.** Revize lidskoprávních smluvních orgánů 2020: Jak zlepšit monitorování a kontrolu dodržování celosvětových standardů lidských práv? Dostupné z: https://www.dokumenty-iir.cz/policy%20paper_09_2020_Lansky_revize_lidskopr%C3%A1vn%C3%ADch_smluvnich_organu.pdf

- **NECHVÁTALOVÁ, Lucie.** Komentář k čl. 6 a 7 Listiny základních práv a svobod. In Faisal Husseini, Michal Bartoň, Marian Kokeš, Martin Kopa a kol. Listina základních práv a svobod. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2020. 1456 s. ISBN 978-80-7400-812-2.

- **PRACNÝ, Martin.** Czechosłowacka reforma walutowa z 1919 roku. Studia Prawno-Ekonomiczne. 2020, roč. 117, 28. 12. 2020, s. 315-333. ISSN 0081-6841. doi:10.26485/SPE/2020/117/17.

- **PRACNÝ, Martin.** Czechosłowacka reforma walutowa z 1953 roku. Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Prawa i Administracji, 2020, roč. 8, č. 2, s. 115-128. ISSN 2300-9853. doi:10.12775/PBPS.2020.013.

- **PRACNÝ, Martin.** Institut měnové reformy v českých zemích. In Michal Janovec, Jakub Pohl, Marika Zahradníčková, Jan Malý, Josef Šíp, Jan Fernecký (eds.). COFOLA 2020 Sborník příspěvků mladých právníků, doktorandů a právních vědců. Brno: Masarykova univerzita, 2020. s. 1285 - 1309. ISBN 978-80-210-9670-7.

- **SMEKAL, Hubert.** Judicial treatment patterns: More complicated than they seem. In David Kosař, Jan Petrov, Katarína Šipulová, Hubert Smekal, Ladislav Vyhnánek a Jozef Janovský. Domestic Judicial Treatment of European Court of Human Rights – Beyond Compliance. 1st. London, New York: Routledge, 2020. s. 197-232. Routledge Research in Human Rights Law. ISBN 978-0-367-36116-7. GA16-09415S, projekt VaV.

- **ŠIPULOVÁ, Katarína. SMEKAL, Hubert.** Between Human Rights and Transitional Justice : The Dilemma of Constitutional Courts in Post-Communist Central Europe. Europe-Asia Studies. Abingdon: Routledge Journals, Taylor & Francis, 2020, s. 1-30. ISSN 0966-8136. doi:10.1080/09668136.2020.1841739. GA16-09415S, projekt VaV.

- **SMEKAL, Hubert.** Navigating the field of judicial compliance, effectiveness, implementation, and judicial treatment of international law. In David Kosař, Jan Petrov, Katarína Šipulová, Hubert Smekal, Ladislav Vyhnánek a Jozef Janovský. Domestic Judicial Treatment of European Court of Human Rights – Beyond Compliance. 1st. London, New York: Routledge, 2020. s. 56-80. Routledge Research in Human Rights Law. ISBN 978-0-367-36116-7. GA16-09415S, projekt VaV.

- **ŠIPULOVÁ, Katarína. SMEKAL, Hubert. JANOVSÝ, Jozef.** Research Design – How to Study Judicial Implementation. A Prologue to the Case Study on Czechia. In David Kosař, Jan Petrov, Katarína Šipulová, Hubert Smekal, Ladislav Vyhnánek a Jozef Janovský. Domestic Judicial Treatment of European Court of Human Rights – Beyond Compliance. 1st. London, New York: Routledge, 2020. s. 81-102. Routledge Research in Human Rights Law. ISBN 978-0-367-36116-7. GA16-09415S, projekt VaV.

- **HAVLÍK, Vratislav. SMEKAL, Hubert.** The politics of differentiated integration: what do governments want? country report – Czechia. Florence: European University Institute, 2020. EUI RSCAS, 2020/102. 822304, interní kód MU.

- **SMEKAL, Hubert. VYHNÁNEK, Ladislav.** Determinants of Judicial Decision-Making: State of the Art and the Czech Perspective. The Lawyer Quarterly, Praha: Institute of State and Law of the Academy of Sciences of the Czech Republic, 2020, roč. 10, č. 2, s. 106-129. ISSN 1805-8396. GA17-10100S, projekt VaV.

- **ŠULCOVÁ, Jana.** Barriers to access social assistance for disabled children in Kazakhstan [online]. Socialprotection.org. 22. červen 2020. Dostupné z: <https://socialprotection.org/discover/blog/barriers-access-social-assistance-disabled-children-kazakhstan>
- **ŠULCOVÁ, Jana.** The Role of Social Protection in Emergency Response in Latin America and the Caribbean [online]. Socialprotection.org. 18. května 2020. Dostupné z: <https://socialprotection.org/discover/blog/role-social-protection-emergency-response-latin-america-and-caribbean>
- **ZOULOVÁ, Šárka.** One Year of the Presidency of Andrés Manuel López Obrador [online]. Security outlines. 1. února 2020. Dostupné z: <http://www.securityoutlines.cz/one-year-of-the-presidency-of-andres-manuel-lopez-obrador/>
- **ZOULOVÁ, Šárka.** Malá země mnoha sporů: seznamte se s Guyanou [online]. Security outlines. 30. srpna 2020. Dostupné z: <http://www.securityoutlines.cz/mala-zeme-mnoha-sporu-seznamte-se-s-guyanou/>

Konference a další aktivity

A) Odborné akce uspořádané Centrem

- 1) Dne 21. října 2020 uspořádalo Centrum online přednášku na téma Vývoj lidských práv 2019–2020. Přednáška a následná diskuze se tradičně zabývala vývojem ve čtyřech oblastech – mezinárodní trestní spravedlnost, evropský systém ochrany lidských práv, mezinárodní politika, byznys a lidská práva, a vývoj v České republice.
- 2) Dne 23. října 2020 uspořádalo Centrum online konferenci „V4 Human Rights Conference“. Zúčastnili se jí lidskoprávní experti z Česka, Maďarska, Polska a Slovenska, jež spolupracují na časopisu V4 Human Rights Review. Řečníci se zabývali současnou situací v oblasti lidských práv a demokracie, především nezávislostí soudů, hate speech a diskriminací. Úvodním řečníkem byl David Kosař z Ústavu pro otázky soudnictví Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Akce byla součástí projektu podporovaného Mezinárodním visegrádkým fondem.

B) Aktivní účast členů Centra na konferencích

- **HANYCH, Monika.** #SOFJO Resource Guide, "Walk the talk: What key actors can do for the safety of female journalists online". OSCE. Dostupné z: <https://www.osce.org/representative-on-freedom-of-media/469197>
- **HANYCH, Monika.** Jak čelit nenávisným projevům na internetu? Forum for Human Rights, 30. března 2020.
- **HANYCH, Monika. SMEKAL, Hubert.** AI & Fair Trial. In Mezinárodní konference Cyberspace 2020, 27. listopadu 2020
- **HANYCH, Monika.** Umělá inteligence a lidská práva. In IS2 - Information security summit. 22. října 2020.
- **KLÍMOVÁ, Nikola.** Two Bites in a Cherry? Parallel Proceedings before the European Court of Human Rights and Arbitral Tribunals. In 70th Anniversary of the European Convention on Human Rights, říjen 2020, Právnická fakulta Univerzity Karlovy
- **KLÍMOVÁ, Nikola.** Attempted Genocide in Public International Law. In Symposium: The UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (1948), říjen 2020, Právnická fakulta Univerzity Karlovy
- **PRINCEN, Sebastiaan. SMEKAL, Hubert. ZBÍRAL, Robert.** Patterns of Differentiated Implementation in EU Legislation. In UACES Virtual Conference. 2020. 822304, interní kód MU.

C) Vyžádané přednášky:

- PIVODA, Marek. **HANYCH, Monika**. Hate speech na Internetu. In Justiční akademie: Letní civilní školení Krajského soudu v Brně. 2020.

Kurzy vyučované členy Centra

HANYCH, Monika (FSS MU, PF UK)

Vybraná témata mediálního práva (FSS MU)

Vybrané problémy právní regulace médií (FSS MU)

Působení základních práv a svobod v právním řádu (PF UK)

JANKŮ, Linda (PrF MU)

Azylové a migrační právo

Azylový moot court

Mezinárodní právo veřejné II - seminář

Mezinárodní smlouva v mezinárodním, evropském a vnitrostátním právu

Public International Law: Alternative Seminar

SMEKAL, Hubert (FSS MU)

Mezinárodní instituce

EU Law and European System of Human Rights Protection

Evropská unie a lidská práva

Human Rights, Democratization and Global Justice

Introduction to Social Research

Ústavní spory u ESD

Úvod do evropského práva

Úvod do studia lidských práv

Základy analýzy v Evropských studiích

Metodologické debaty VI

Evropská unie a lidská práva

The European dimension of local policymaking

Další aktivity členů a spolupracovníků Centra

Členství v dalších organizacích:

- Jan Lhotský – Česká společnost pro mezinárodní právo, Česká společnost pro evropské a srovnávací právo
- Veronika Čáslavová – Security Outlines
- Hubert Smekal – Berkeley Center on Comparative Equality & Anti-Discrimination Law, Česká společnost pro evropské a srovnávací právo, Rada vlády pro lidská práva
- Monika Hanych – Česká společnost pro evropské a srovnávací právo, Pracovní skupina k umělé inteligenci a lidským právům (WG CAHAI) Rady Evropy, Pracovní skupina nové technologie a lidská práva Rady vlády pro lidská práva
- Lucie Nechvátalová – Česká společnost pro evropské a srovnávací právo

Finanční údaje za rok 2020

A) přehled o majetku a závazcích

uvedeno v tis. Kč

<i>Majetek</i>	Běžné účetní období	Minulé účetní období
01 Dlouhodobý nehmotný majetek		
02 Dlouhodobý hmotný majetek		
03 Finanční majetek		
04 Peněžní prostředky v hotovosti a ceniny		
05 Peněžní prostředky na bankovních účtech	124	402
06 Zásoby		
07 Pohledávky		
08 Úvěry a zápůjčky poskytnuté		
09 Ostatní majetek		
10 Majetek celkem	124	402
<i>Závazky</i>		
01 Závazky	5	5
02 Úvěry a zápůjčky přijaté		
03 Závazky celkem	5	5
99 Rozdíl majetku a závazků	119	397

B) přehled o příjmech a výdajích

uvedeno v tis Kč

<i>Příjmy</i>	Běžné účetní období			Minulé účetní období		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem	Hlavní	Hospodářská	Celkem
01 Prodej zboží			0			0
02 Prodej výrobků a služeb			0			0
03 Příjmy z veřejných sbírek			0			0
04 Přijaté peněžní dary mimo veřejné sbírky			0	21		21
05 Přijaté členské příspěvky			0			0
06 Dotace a příspěvky přijaté z veřejných rozpočtů	54		54	381		381
07 Ostatní			0			0
08 Průběžné položky			0			0
09 Kursové rozdíly			0			0
10 Příjmy celkem	54	0	54	402	0	402
<i>Výdaje</i>						
01 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek			0			0
02 Materiál			0			0
03 Zboží			0			0
04 Služby	289		289	97		97
05 Mzdy			0	91		91
06 Pojistné za zaměstnance a zaměstnavatele			0			0
07 Ostatní osobní výdaje			0			0
08 Ostatní	23		23			0
09 Průběžné položky			0			0
10 Kursové rozdíly			0			0
11 Výdaje celkem	312	0	312	188	0	188
99 Rozdíl příjmů a výdajů	-258	0	-258	214	0	214